

Beskrivning av kärnkompetensen för skol- och studentarbetare

Kärnkompetens- beskrivningar för kyrkliga yrken

Kärnkompetensbeskrivningarna beskriver kompetensen för hela yrkeskåren, inte den individuella kompetensen. Beskrivningarna av kärnkompetensen är därför heltäckande och omfattande.

Kärnkompetensen i kyrkans yrken och specialuppgifter består av både en yrkesmässig kärnkompetens och en kärnkompetens som är gemensam för kyrkliga yrken.

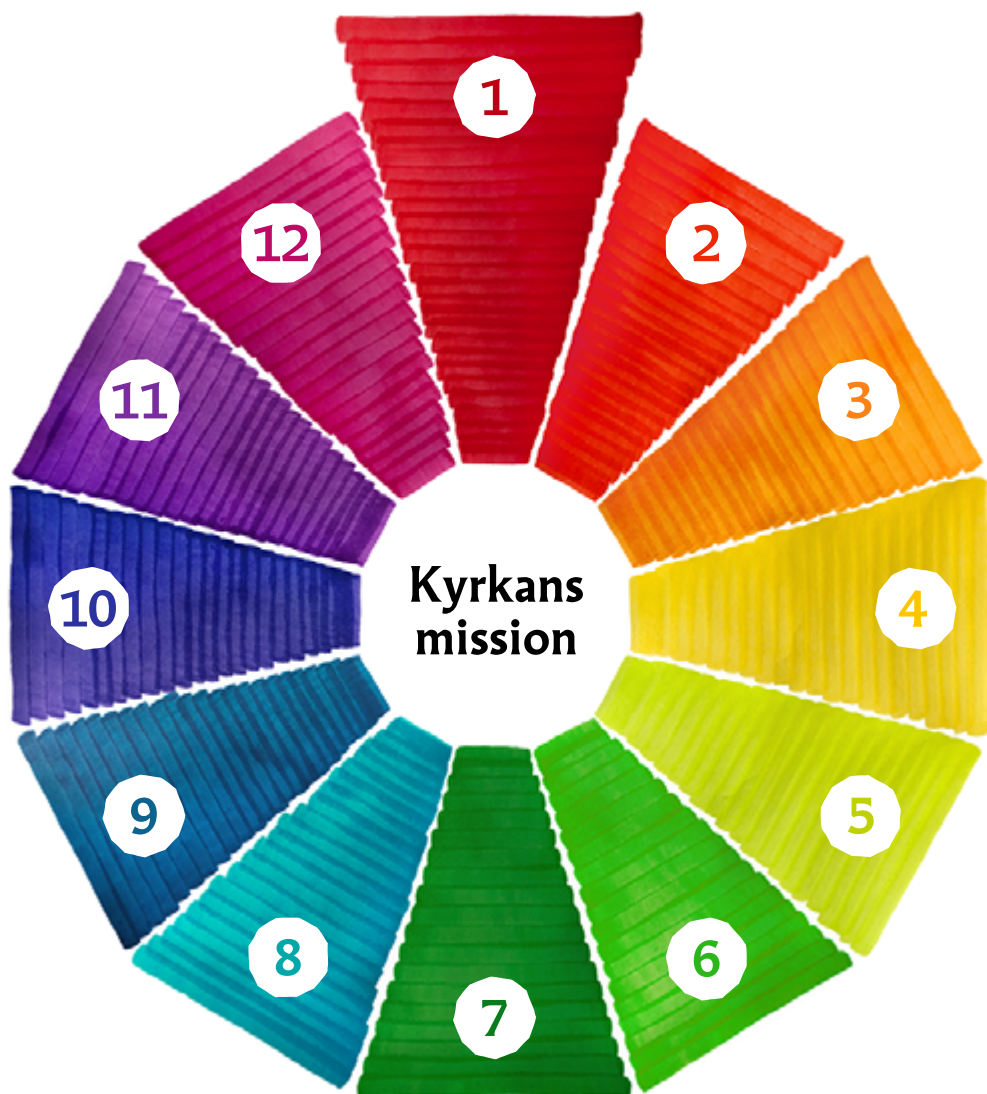
Den innehållsmässiga utgångspunkten för kärnkompetensbeskrivningarna är kyrkans uppdrag.* Uppdraget utgör grunden och utgångspunkten för kyrkans arbete, och de olika kyrkliga uppgifterna bygger i sin tur sitt innehåll och sin grund på detta.

Beskrivningarna öppnas när du klickar på yrket/specialuppgiften eller på färgsymbolen i cirkeln. I början av varje beskrivning ser du de klickbara textrubrikerna.

Biskopsmötet godkände kärnkompetensbeskrivningen för präster 18.5.2020 och kyrkostyrelsens plenum de övriga kärnkompetensbeskrivningarna 21.4.2020. Webbplatsen har producerats av Kyrkostyrelsen.

* Det centrala för kärnkompetensen i kyrkliga yrken och specialuppgifter är kyrkans uppdrag (Missio Dei). Det här uppdraget utför kyrkan på ett helhetsbetonat sätt: genom att möta, kalla och tjäna människor samt föra fram det goda budskapet.

1	Gemensam kärnkompetens	7	Tjänsteinnehavare inom diakonin
2	Barnledare	8	Ledare för missions- och internationellt arbete
3	Ledare inom småbarnspedagogiken	9	Ungdomsarbetsledare
4	Familjerådgivare	10	Sjukhuspräst
5	Skol- och studentarbetare	11	Präst
6	Anställda inom omsorgs- och teckenspråksarbetet	12	Kantor

Bakgrund

I detta dokument beskrivs den kärnkompetens som är kännetecknande för skol- och studentarbetare inom Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Alla skol- och studentarbetare har inte samma kompetens, eftersom den personliga kompetensen är individuell beroende på personens utbildning, arbetsuppgifter, verksamhetsmiljö och arbetsmål. Kärnkompetensen består av kunskaper, färdigheter och förmågor som utnyttjas, tillämpas och utvecklas i arbetets yrkesmässiga kontexter.

Om kärnkompetensens begrepp

För att beskriva kärnkompetensen används termerna kompetens, färdighet och yrkesmässig förmåga. Kompetensen är det mest omfattande av dessa begrepp och innebär att man behärskar, tillämpar, utnyttjar och utvecklar kunskap och färdigheter samt är medveten om känslor och attityder.

Färdigheten beskriver hur kompetensen tar sig uttryck i praktiken. Ett exempel på färdigheter är självregleringsfärdigheter som möjliggör medvetet och situationsbaserat handlande.

Yrkesmässig förmåga innebär en generaliserad uppfattning om de egenskaper, attityder och den skicklighet som behövs i yrket och som förutsätts för att kompetensen ska bildas och som möjliggör kompetensutveckling. Dessutom behövs förmåga till självreflektion som gör att tjänsteinnehavaren kan bedöma sitt eget handlande. Till självreflektion hör till exempel att vara medveten om sina egna attityder, uppfattningar eller åsikter.

Kärnkompetensen utvecklas i den utbildning som leder till examen samt i arbetslivet och fortbildningen. Beskrivning av kärnkompetensen används till exempel

- under studietiden när den egna yrkesidentiteten och en helhetsbild av yrket bildas
- under karriären till exempel som en spegel för yrkesidentiteten och den egna utvecklingen samt i chefsarbetet som en del av utvecklingssamtalen, kompetensutvecklingen och rekryteringen
- när kyrkans yrken presenteras bland annat i nätverkssamarbetet
- när utbildningen utvecklas.

Kyrkans arbete i läroanstalter samt tjänsten och uppgiften som skol- och studentarbetare

Med skol- och studentarbetare avses en tjänst som församlingen eller den kyrkliga samfälligheten har inrättat för skol- och studentarbetet. Behörigheten fastställs separat för varje tjänst.

Kyrkans studentarbete grundar sig på läroanstaltssamarbetets grundläggande uppgift, värdegrund, mål och utmaningar i verksamhetsmiljön.

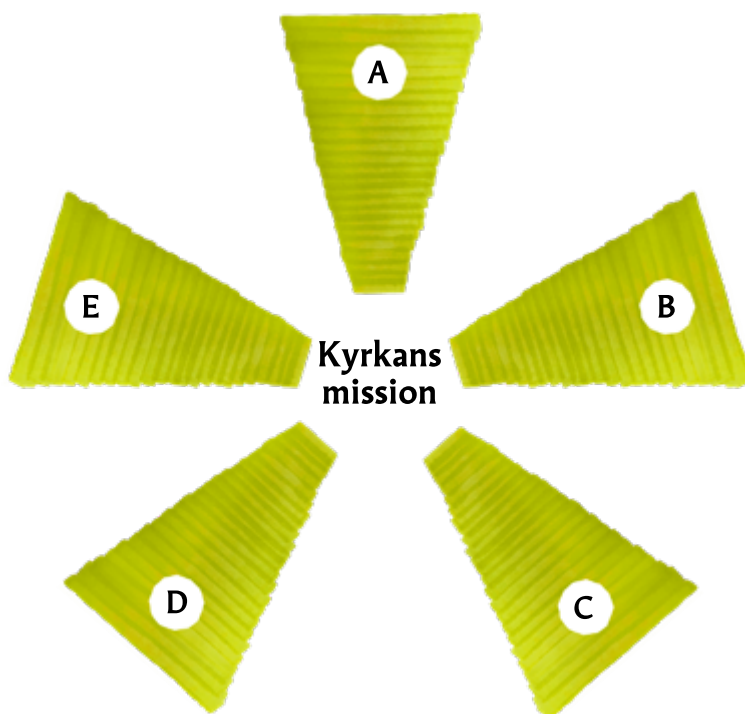
Skol- och studentarbete görs både som huvudsyssla och som en del av annat arbete. Skol- och studentarbete utförs av präster, diakoner, diakonissor, ungdomsarbetsledare, specialungdomsarbetsledare, kantorer och kyrkomusiker inom Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Kärnkompetensen för skol- och studentarbetare

Skol- och studentarbetarens kärnkompetens består dels av en yrkesmässig kärnkompetens inom läroanstaltssamarbetet, dels av en gemensam kärnkompetens för kyrkans yrken. Kärnkompetensen för skol- och studentarbetare bygger på kärnkompetensen för det grundläggande yrket (präst, diakon, diakonissa, kantor, ungdomsarbetsledare).

Den yrkesmässiga kärnkompetensen inom läroanstaltssamarbetet beskriver kärnan i yrket som skiljer det från andra yrken. Delområdena är uppgiftsspecifik kompetens i läroanstaltssamarbete, interaktionskompetens, teologisk kompetens och värdekompetens, kompetens i verksamhetsmiljö och gemenskap samt arbetslivs- och utvecklingskompetens.

Den gemensamma kärnkompetensen för kyrkans yrken förenar kyrkans olika yrken och beskriver den kompetens som behövs särskilt i det andliga arbetet.

- A) Uppgiftsspecifik kompetens i läroanstaltssamarbetet**
- B) Interaktionskompetens**
- C) Teologisk kompetens och värdekompetens**
- D) Kompetens inom verksamhetsmiljö och gemenskap**
- E) Arbetslivs- och utvecklingskompetens**

Yrkesmässig kärnkompetens i läroanstaltssamarbetet

A) Uppgiftsspecifik kompetens i läroanstaltssamarbetet

Kärnan i arbetet är att möta grupper och individer i olika situationer och livsskeden. Skol- och studentarbetarna tjänar utan åtskillnad alla medlemmar i läroanstaltsgemenskapen. Olika åskådningar är en stor resurs för både individen och gemenskapen. Utgångspunkten för arbetet är kärleken till nästan som hör till den kristna tron. Utgångspunkten för kärleken till nästan är att varje människa är helig och därför värdefull. Läroanstaltens uppgift är åter att fostra människor till att tjäna samhället. Till denna uppgift hör kyrkans läroanstaltssamarbete i samarbete med olika aktörer vid läroanstalten genom att

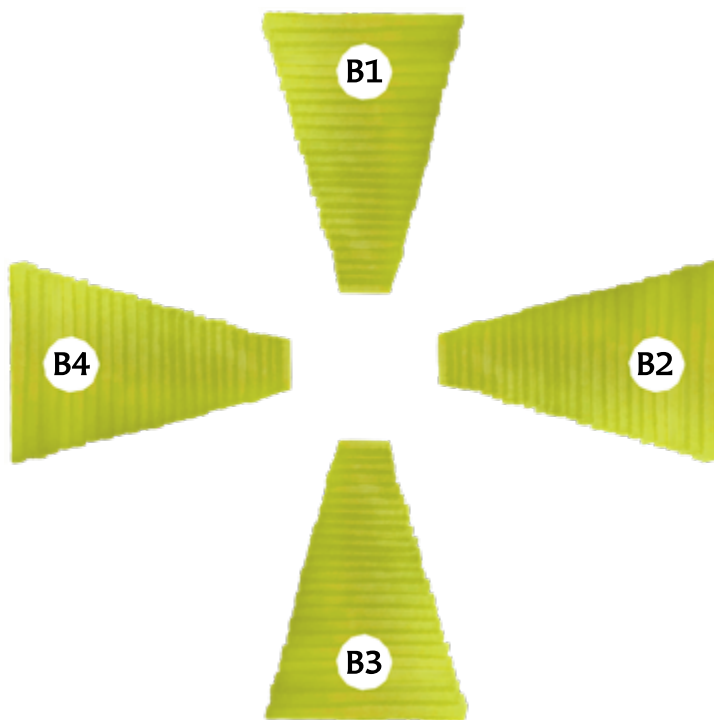
- stödja både kollektivt och individuellt välbefinnande, delaktighet och likabehandling i läroanstalten
- stödja en positiv religionsfrihet i enlighet med läroanstaltens verksamhetsprinciper oberoende av åskådning
- stödja en samexistens och dialog mellan olika åskådningar
- stödja den värdefostran som bygger på läroanstaltens uppgift samt en omfattande yrkesmässig, vetenskaplig och konstnärlig bildning.

Den uppgiftsspecifika kompetensen i läroanstaltssamarbetet förutsätter

- pedagogisk kompetens – frågor kring tillväxt och undervisningsmässig kompetens
- gemenskapskompetens – att stödja och bygga gemenskaper vid läroanstalterna
- nätverkskompetens – att skapa kontakter vid läroanstalterna
- arbetsgemenskapskompetens – att ge utrymme för gemenskapens frågor
- kompetens i kyrkans grundläggande uppgift – dialog utifrån kyrkans uppgift.

B) Interaktionskompetens

Av skol- och studentarbetarna krävs initiativförmåga, kreativitet, förändringsförmåga, omdöme och förmåga till självständigt arbete. Av kyrkans skol- och studentarbetare förutsätts färdighet att möta människor som enskilda individer och som medlemmar i olika gemenskaper.

B1) Dialogisk interaktionskompetens

B2) Digital interaktionskompetens

B3)Handledningskompetens

B4) Pedagogisk kompetens

B1) Dialogisk interaktionskompetens förutsätter

- förmåga till självreflektion
- förmåga till medkänsla och sensitiv närvaro
- färdighet att identifiera relationer mellan individer och grupper vid läroanstalterna och att beakta dessa i arbetet
- färdighet att utnyttja principerna för dialog och tillämpa ett dialogiskt arbetssätt i arbetet inom och mellan gemenskaperna.

B2) Digital interaktionskompetens förutsätter

- färdighet att utveckla digital kommunikationskompetens vid läroanstalterna
- förmåga att ta i bruk nya digitala kommunikationskanaler och skapa innehåll i dem tillsammans med olika nätverk
- förmåga att sätta sig in i de ungas och unga vuxnas digitala kommunikationskultur som ständigt förändras.

B3) Handledningskompetens förutsätter

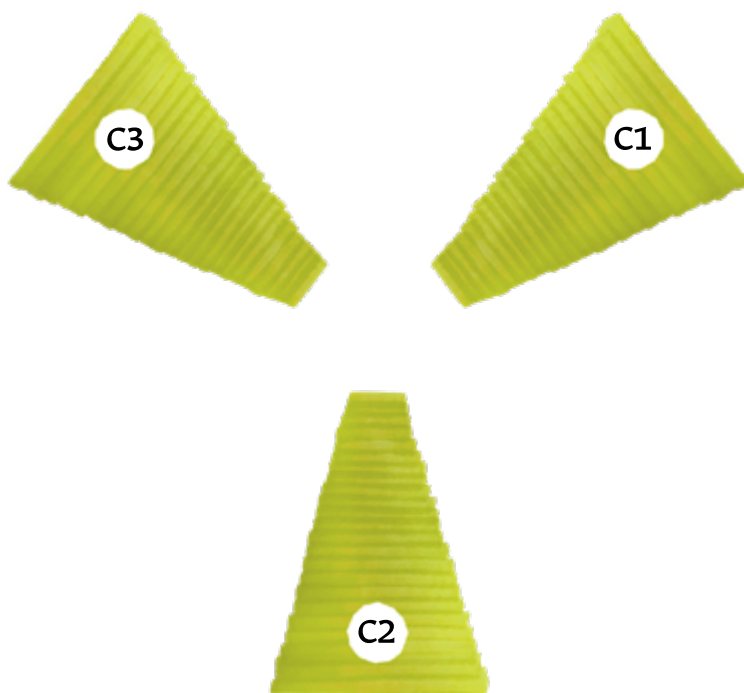
- färdighet att identifiera grupp- och samfundsdynamiken vid läroanstalterna
- färdighet att behärska och tillämpa metoder för grupphandledning
- färdighet att ta upp och behandla även svåra frågor i läroanstaltsgemenskapen
- färdighet att identifiera individens behov av stöd och färdighet att behärska läroanstaltens servicehandledning som helhet
- färdighet att behärska och tillämpa metoder för psykosocialt stöd
- färdighet att behärska och tillämpa metoder för handledning i konfliktsituationer i arbetsgemenskapen.

B4) Pedagogisk kompetens förutsätter

- förmåga att handla och kommunicera kontextuellt
- förmåga att identifiera gränserna för det egna kunnandet och utveckla det egna kunnandet på ett gemenskapsorienterat sätt
- förmåga att förstå skeden i en ung vuxens uppväxt och utveckling
- färdighet att stödja individen i olika skeden av uppväxten och utvecklingen.

C) Teologisk kompetens och värdekompetens

Läroanstaltsmiljöerna förutsätter att den kyrkligt anställda kan verka i sakkunnigorganisationer och förstår hur ekonomiska, politiska och kulturella strömningar inverkar på läroanstalterna. Med anledning av den mångsidiga arbetsmiljön förutsätter läroanstaltssamarbetet också att den anställda har en stark yrkesidentitet och ett etiskt arbetssätt. Skol- och studentarbetaren behöver färdigheter med vilka han eller hon kontextuellt tillämpar teologisk samt etisk och värdemässig kompetens.

C1) Värdekompetens

C2) Kompetens i att tolka den kristna tron

C3) Missiologisk kompetens

C1) Värdekompetens förutsätter

- förmåga att på ett omfattande sätt förstå etiska aspekter samt färdigheter att behandla och diskutera etiska teman
- färdighet att identifiera olika skeden i människans andliga tillväxt
- förmåga att identifiera individens behov av existentiellt och andligt stöd
- färdighet att stödja individer och grupper i funderingar kring livets meningsfullhet och i deras övergripande tillväxt.

C2) Kompetens i att tolka den kristna tron förutsätter

- färdighet att kontextuellt tillämpa innehållet i Bibeln och kyrkans lära
- förmåga att reflektera över den egna andligheten
- färdighet att utveckla gudstjänstlivet och genomföra kyrkliga förrättningar kontextuellt.

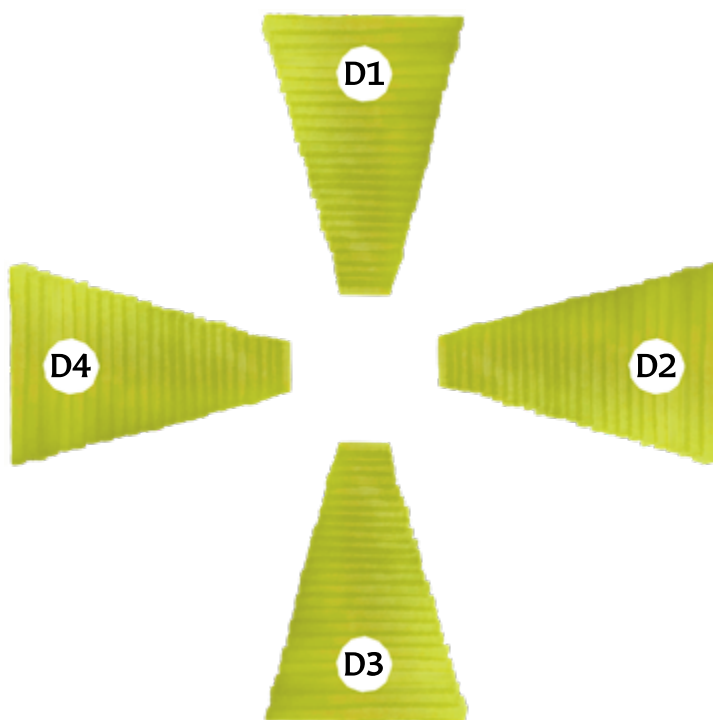
C3) Missiologisk kompetens förutsätter

- förmåga att respektera olika övertygelser och förstå olika kulturella och religiösa traditioner
- färdighet att föra dialog med människor som tror på ett annat sätt och kommer från olika kulturer
- förmåga att identifiera olika religiösa fenomen
- färdighet att främja ekumenik och dialogen mellan religioner.

D) Kompetens inom verksamhetsmiljö och gemenskap

Kyrkans skol- och studentarbetare arbetar tillsammans med olika läroanstalter. Samarbetet med läroanstalterna bygger på jämlikt bemötande, dialog och förtroende mellan kyrkan och läroanstalten. Skol- och studentarbetarnas arbete styrs av läroanstalternas behov. Arbetet förutsätter dialog och samarbete med personal- och studentgrupperna, studentorganisationerna, den studenthälsofrämjande offentliga och tredje sektorn samt med andra religiösa samfund.

Skol- och studentarbetarna ska främja gemenskapens och dess medlemmars välbefinnande samt gemenskapsandan vid läroanstalten. De ska behärska bland annat de viktiga metoderna inom själavård, krisverksamhet, student- och arbetshälsa samt metoder som främjar livshantering, undervisnings- och samarbetsmetoder.

D1) Gemenskapskompetens
D2) Nätverkskompetens

D3) Kompetens i hållbar utveckling
D4) Påverkanskompetens

D1) Gemenskapskompetens förutsätter

- färdighet att utveckla den egna yrkeskompetensen enligt förändringarna i verksamhetsmiljön
- färdighet att behärska och tillämpa teorin om gemenskapsbaserat arbete i praktiken
- färdighet att handleda, undervisa och utbilda både studerande och personal
- förmåga att förstå sambandet mellan individens välbefinnande och tillhörighet till gemenskapen
- färdighet att stödja både individen och samfundet i undantags- och krissituationer
- färdighet att identifiera och förstå olika kollektiva och individuella kriser samt deras skeden
- färdighet att stärka studerandes upplevelse av delaktighet, samhörighet och agentskap
- förmåga till samarbete i mångreligiösa och mångkulturella arbetsmiljöer.

D2) Nätverkskompetens förutsätter

- färdighet att behärska ett experimentellt och undersökande arbetssätt
- färdighet att identifiera samhällsdebatten i anslutning till verksamhetsmiljön och att delta i den
- förmåga att förstå läroanstalts- och församlingarnas verksamhetssätt
- färdighet att hantera det praktiska krisarbetet i samarbete med läroanstaltens krisorganisation
- förmåga att identifiera studerandenas servicebehov och färdigheter att ge studerandena servicehandledning.

D3) Kompetens i hållbar utveckling förutsätter

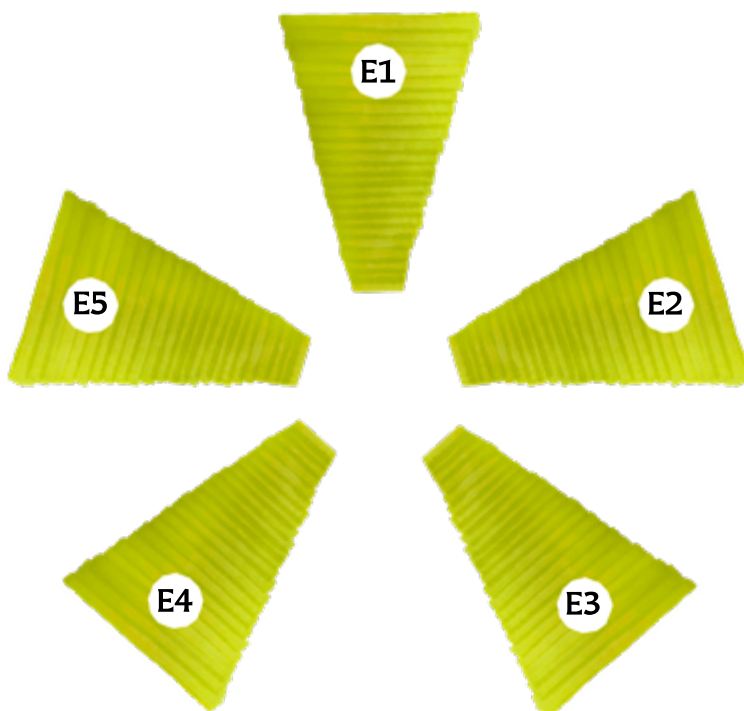
- färdighet att förstå läroanstalternas och organisationernas verksamhet med tanke på hållbar utveckling
- förmåga att delta i diskussionen om hållbar utveckling i läroanstaltsgemenskaperna.

D4) Påverkanskompetens förutsätter

- färdighet att bygga upp och stödja gemenskapen tillsammans med dess medlemmar och att samarbeta ansvarsfullt
- förmåga att upptäcka och uttrycka dynamiken i olika gemenskaper.

E) Arbetslivs- och utvecklingskompetens

Skol- och studentarbetet förutsätter kännedom om läroanstalten och kontinuerlig utveckling av den egna kompetensen. Kyrkans skol- och studentarbetare upprätthåller sin yrkesskicklighet genom utbildning och följer utvecklingen i sin bransch. Han eller hon utvecklar sitt arbete i enlighet med de behov och förväntningar som uppkommer i verksamhetsmiljön. Kyrkans skol- och studentarbetare verkar i många slags varierande verksamhetskulturer. De är införstådda med läroanstaltens verksamhetsidéer och värderingar samt deras samhällstjänande roll.

E1) Utvecklingskompetens

E2) Process- och ledarskapskompetens

E3) Förvaltnings- och ekonomikompetens

E4) Säkerhetskompetens

E5) Kompetens inom arbetsgemenskapen

E1) Utvecklingskompetens förutsätter

- förmåga att hantera fördelningen av gränsöverskridande sakkunskap och utvecklingen av nätverkande samarbete
- färdighet att behärska den allmänna utvecklingen av kyrkans läroanstaltssamarbete i det egna arbetet
- förmåga att dra nytta av det utvecklingsarbete som görs i samfund och organisationer
- förmåga till kreativt och långsiktigt arbete.

E2) Process- och ledarskapskompetens förutsätter

- förmåga att arbeta självständigt som kyrkligt anställd utanför den kyrkliga organisationen
- färdighet att behärska ett undersökande, experimentellt och utvärderande arbetssätt
- färdighet att behärska yrkesmässig etisk verksamhet
- färdighet att främja ett etiskt högklassigt samarbete mellan läroanstalter.

E3) Förvaltnings- och ekonomikompetens förutsätter

- färdighet att uppfatta läroanstalternas administrativa strukturer och förmåga att arbeta inom ramen för dem
- färdighet att förstå läroanstalternas ekonomiska realiteter
- färdighet att stödja och bygga upp samarbetet mellan olika administrativa aktörer.

E4) Säkerhetskompetens förutsätter

- färdighet att behärska läroanstaltens säkerhetsstrukturer och handla i enlighet med dem
- färdighet att i undantagssituationer samarbeta med aktörer som ansvarar för säkerheten.

E5) Kompetens inom arbetsgemenskapen förutsätter

- förmåga att identifiera sin egen yrkesidentitet i olika verksamhetsmiljöer
- förmåga att identifiera arbetslivsfrågor och färdigheter att stödja människor i arbetsgemenskapen
- förmåga att identifiera utvecklingsobjekt i arbetsgemenskapen och stödja arbetsgemenskapen.

